

NORGES FORSVARSFORENING S HØRINGSINNSPILL TIL
PRP. 87 S, LANGTIDSPLANEN FOR FORSVARSSEKTOREN (2025-2036)

Forsvarsløftet – for Norges trygghet

1. **INNLEDNING**

Norges Forsvarsforening (NFF) hadde ønsket at Forsvaret var i en annen tilstand i dag, med et større volum, oppfylte lagre av ammunisjon, reservedeler og bemannet med tilstrekkelig personell. Norge er nok en gang sent ute, men vi er der vi er, og vi må se fremover i håp om at vi ikke er for sent ute.

NFF vil understreke at vi må avskrekke, vise tilstedeværelse, overvåke og i verste fall krige med det forsvaret vi har i dag, eller det vi har om tre år, åtte år eller 12 år! Forsvaret kan ikke forsvare landet med gode intensjoner om noe som en gang skal komme på plass.

Det er slått fast at nå er det alvor, og at det haster. Spørsmålet blir da om det er de riktige kapasitetene og tiltakene som foreslås, om det skjer i høyt nok tempo, og om de er tilstrekkelig finansiert?

2. **KAPASITETER OG TILTAK**

Kapasitetene og tiltakene følger i hovedsak både Forsvarskommisjonens (FKOM) og forsvarssjefens (FSJ) fagmilitære råd i bredden av kapasiteter. Det er bra.

En betydelig, men fortsatt for svak luftvernsatsning, gjør imidlertid både Forsvaret og viktig sivil infrastruktur sårbart. De senere tids hendelser fra Midtøsten viser viktigheten av å håndtere lufttrusler av alle typer. Den foreslåtte styrkingen av luftvern i LTP bør derfor økes ytterligere slik at det gis en bedre og mer permanent beskyttelse mot alt fra droner til ballistiske/hypersoniske missiler.

En rivende utvikling i bruk av lette, taktisk droner i strid ses spesielt i Ukraina, men også i andre konfliktområder i verden. Enkle, små droner kan fremstå som ubetydelige kapasiteter, men store volum, behov for synkronisering og utvikling av konsepter vil være omfattende og kreve ny kompetanse og nye fagmiljøer. Manglende satsing på dette er en svakhet i forslaget til LTP.

3. **TEMPO I STYRKINGEN**

Slik regjeringen legger opp til, skjer opptrappingen i et lavere tempo enn FKOM anbefaler. NFF ber derfor Stortinget om å se på muligheter for en raskere opptrapping av planen gjennom å:

(1) Få det Forsvaret vi har til å virke:

- a. Offiserer og befal som i dag har opparbeidet seg relevant kompetanse og erfaring må beholdes. Umiddelbare tiltak vil være å styrke de enkle insentivene som lønn, pendling og pensjon på variable tillegg.
- b. Utdanning av flere offiserer og befal må skje raskere. Midlertidig EBA bør kunne settes opp, og nylig pensjonerte offiserer kan engasjeres for å utdanne større kull. Kvaliteten på utdanningen kan forringes noe i en periode hvor volum er viktigere. Dette vil danne grunnlag for økt bemanning på fartøyer, grunnutdanning av soldater, mottak av materiell, få bemannet det vi har og etablert nye avdelinger.

- c. Såkalt *grunnmursmaterie*ll som håndvåpen, uniformer, utrustning, feltkjøretøy, reservedeler må settes i bestilling. Oppfylging av lagre med fremfor alt ammunisjon må prioriteres. Kontor-, forlegnings- og vedlikeholdsfasiliteter bør også kunne etableres i midlertidige bygninger.

(2) Legge grunnlaget for vekst:

- a. Ovennevnte legger det viktigste grunnlaget.
- b. Bestillinger må skje raskere enn normalt, og det bør være mulig med f.eks. forhåndsbetalinger for å redusere risiko hos leverandører.
- c. Nye kapasiteter krever ny kompetanse, og der det er mulig bør også utdanning hos allierte med kompetanse på fremtidige systemer tas i bruk.

4. FINANSIERING

- a. Finansielt ligger LTP, etter NFFs beregninger, 200 til 250 mrd. lavere enn det FKOM foreslår å styrke Forsvaret med i perioden. Opptrappingskurven i LTP er også slakere.
- b. NFF anbefaler Stortinget å nærme seg FKOMS anbefalinger og i større grad og legge opp til en raskere styrking av Forsvaret.
- c. Den største utfordringen og faren ved å igangsette en omfattende styrking av Forsvaret vil være usikkerheten rundt de finansielle forpliktelsene over mange år. Med unntak av budsjettmessige hopp i 2025, 2028, 2032 og 2036, er LTPen vag for årene i mellom.
- d. Arbeidet vil kreve utholdenhet, forutsigbarhet og standhaftighet hos partiene på flere storting, flere regjeringer og ledelser som kommer og går i forsvarssektoren. Det mest ødeleggende for Forsvaret vil være å igangsette en styrking som ikke fullføres.
- e. NFF anbefaler at Utenriks- og forsvarskomiteén arbeider for å implementere tydelige ambisjoner, milepæler og budsjettammer for eksempelvis 2028, 2032 og 2036, og at nevnte mål fastsettes gjennom romertallsvedtak.

5. KONKLUSJON

- a. Forslaget til LTP viser en regjering med mot og ryggrad til å gjøre tydelige prioriteringer for landets sikkerhet og trygghet. Vi ser det som positivt at hovedlinjene i forsvarskommisjonens- og forsvarssjefens fagmilitære råd fra i fjor er tatt til følge.
- b. I årevis har mantraet vært «å få det forsvaret vi har til å virke». Bruk av dette uttrykket bør nå bli historie.
- c. Grunnmuren, herunder bemanning og lagerkapasitet, må styrkes før Forsvaret kan vokse betydelig.
- d. Det anbefales å legge enda større vekt på å en raskere opptrapping, spesielt med luftvern.
- e. Stortinget anbefales å formulere ett eller flere romertallsvedtak som i sterkere grad forplikter de kommende regjeringer og Storting, vel vitende om at det over flere år ikke vil bli akkurat slik som langtidsplanen nå beskriver.
- f. Tiltak som pålegger Forsvaret enda strammere effektiviseringskrav, som det legges opp til i LTP, synes ikke å være et tidsriktig forslag.

Oslo, 15. april 2024,

Arne Bård Dalhaug (sign)
president

Knut H Hamre (sign)
generalsekretær